

Quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh khối lớp 3 ở các trường tiểu học thành phố Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long

Phan Thị Tài Linh*

*Học viên cao học QLGD, Trường Đại học Trà Vinh

Received: 18/6/2023; Accepted: 23/6/2023; Published: 28/6/2023

Abstract: The article covers several concepts. Activities of teaching English in primary schools include: Objectives, contents, methods and forms of English teaching activities in grade 3 in primary schools. Managing English teaching activities in primary schools, including: Planning, organizing, directing, checking and evaluating English teaching activities in grade 3 at primary schools and subjective factors. and objectively manage teaching activities of grade 3 English at primary school.

Keywords: Manage; English; Teaching English; Managing English teaching activities;

1. Đặt vấn đề

Theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT của Bộ GD&ĐT về Chương trình GDPT 2018 thì môn Ngoại ngữ 1 (Tiếng Anh) và Tin học là môn bắt buộc được tổ chức DH từ lớp 3 năm học 2022 – 2023. Bộ Giáo dục và Đào tạo yêu cầu các Sở Giáo dục và Đào tạo ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện chương trình môn Tiếng Anh, môn Tin học từ năm học 2022- 2023 bảo đảm 100% HS trên địa bàn được học các môn Tiếng Anh, môn Tin học theo quy định Chương trình GDPT 2018. Theo chương trình GDPT mới 2018 cũng đã xác định tầm quan trọng của Tiếng Anh ở trường phổ thông như sau: Tiếng Anh là môn học bắt buộc được thực hiện từ lớp 3 đến lớp 12, Trong các trường học, tài liệu và thiết bị phục vụ giảng dạy được trang bị đầy đủ. Nội dung chương trình Tiếng Anh của bậc TH gồm các chủ đề quen thuộc, từ ngữ đơn giản, gần gũi, phù hợp với hoạt động học tập của HS TH (HSTH). Hoạt động quản lý DH Tiếng Anh được lãnh đạo các trường quan tâm chỉ đạo theo định hướng đổi mới giáo dục, chỉ đạo đổi mới PPDH, đầu tư CSVC, trang thiết bị phục vụ cho HDDH.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. HDDH môn Tiếng Anh ở trường TH

2.1.1 Mục tiêu của HĐ DH môn Tiếng Anh khối 3 ở trường TH

Khi kết thúc môn tiếng Anh ở khối lớp 3, HS có thể: Thông qua các bài HS động, hứng thú được luyện tập ở bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết, trong đó chủ yếu là hai kỹ năng nghe và nói. Trao đổi ngắn gọn trong lớp học, các bài chủ điểm trong SGK. Có thái độ tích cực đối với việc học tiếng Anh, từ đó tăng thêm sự hiểu biết và tình cảm trân trọng đối với ngôn ngữ và văn hóa của dân tộc mình. Hình thành những cách học

tiếng Anh một cách có hiệu quả, tạo tiền đề cho việc học các ngoại ngữ khác trong tương lai (Bộ GD&ĐT 2010).

2.1.2. Nội dung DH tiếng Anh khối 3

Chương trình DH tiếng Anh khối 3 bao gồm 4 chủ điểm (Themes) được lặp lại với các chủ đề nội dung (Topics) mở rộng và nhiều kiến thức hơn ở các lớp sau. Chương trình được thiết kế với các yêu cầu chi tiết về 2 nội dung năng lực giao tiếp (Communicative Competences) và kiến thức ngôn ngữ (Linguistic Knowledge), với mục tiêu HS sẽ đạt chuẩn A1.1 theo khung tham chiếu châu Âu (theo 4 kỹ năng nghe nói đọc viết) sau khi học hết lớp 3. Trong quy định chương trình thi điểm tiếng Anh TH năm 2010, nội dung chương trình tiếng Anh các lớp ở trường TH được quy định cụ thể trong các bảng phía dưới: Nội dung DH môn tiếng Anh khối 3:

THEMES	TOPICS
Me and My Friends	Meetings; Myself; Thanking; Our names; My Friends
Me and My School	My school; School objects; My classroom; Classroom activities; At break
Me and My Family	Family members; Ages; My house; My bedroom; At home
Me and the World Around	The weather; Outdoor Activities; clothes; food; Flowers; Pets; Toys

2.1.3. Phương pháp HDDH môn tiếng Anh ở trường TH

Phương pháp chủ đạo trong DH tiếng Anh ở TH là áp dụng phương pháp DH tích cực, một phương pháp DH mà ở đó GV sẽ đưa ra những gợi ý mang tính gợi mở để các em HS thảo luận và tự đưa ra kết luận cuối cùng. Phương pháp này giúp phát huy khả năng sáng tạo, sự chủ động và tính tích cực của người học. Xem HS là chủ thể của quá trình DH và GV là người tổ chức, hướng dẫn, điều chỉnh hoạt động học của HS.

Có thể nói đây là một trong những phương pháp dạy tiếng Anh cho trẻ TH tối ưu ở thời điểm hiện tại

HDDH cần được tổ chức thông qua hoạt động tương tác, đa dạng các loại hình phong phú. Kết hợp các thiết bị điện tử như loa, tivi, máy chiếu cùng sách vở truyền thống có thể đa dạng hóa các loại hình tiếp xúc với tiếng Anh. Vận dụng những hoạt động sáng tạo nghệ thuật vào việc học tiếng Anh như vẽ tranh, tô màu, trò chơi, hát, đóng vai,... sẽ kích thích khả năng liên tưởng từ đó giúp ghi nhớ một cách tốt hơn. Tận dụng những mẫu truyện ngắn những cuốn sách để giúp nâng cao vốn từ vựng, làm quen với những mẫu câu và những quy tắc ngữ pháp cơ bản. Việc DH cần giúp HS bước đầu hình thành và củng cố phương pháp học ngoại ngữ (ví dụ: kỹ thuật ghi nhớ từ, cụm từ và cách đánh vần; suy đoán nghĩa của từ hoặc cụm từ dựa vào ngữ cảnh giao tiếp; sử dụng những tài liệu đơn giản như từ điển tranh một cách phù hợp và hiệu quả). GV cần tạo cơ hội tối đa cho HS sử dụng tiếng Anh trong lớp học.

HS cần được tham gia hoạt động giao tiếp tích cực, chủ động, sáng tạo và có ý thức dưới sự hướng dẫn của GV; được luyện tập kết hợp các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết, trong đó tập trung vào hai kỹ năng nghe và nói. Kiến thức ngôn ngữ như từ vựng, ngữ âm, ngữ pháp là phương tiện để hình thành các kỹ năng ngôn ngữ.

Trong quá trình DH cần sử dụng đa dạng các hình thức, Sử dụng SGK, tài liệu tham khảo, thiết bị nghe nhìn, và các phương tiện kỹ thuật DH thông qua các chủ đề của bài học. Bên cạnh đó sử dụng tiếng Anh qua bài hát, flashcard, video, là một trong những phương pháp giảng dạy ngoại ngữ hiệu quả, vừa tạo hứng thú vừa giúp ghi nhớ tốt hơn những từ vựng và các ngữ cảnh sử dụng của từng từ. Thông qua đó có thể tăng khả năng tiếp thu tri thức về ngoại ngữ.

Đánh giá kết quả học tập của HS phải bám sát mục tiêu chương trình, dựa trên mục tiêu thể hiện cần đạt về bốn kỹ năng ngôn ngữ: nghe, nói, đọc, viết. Kết quả học tập của HS được đánh giá thông qua hai phương thức kiểm tra: thường xuyên và định kì, dựa trên bằng chứng về năng lực giao tiếp HS đạt được trong quá trình học tập. Ngoài ra, việc đánh giá kết quả học tập của HS còn dựa trên cơ sở quan sát và nhận xét của của GV trong suốt cả năm học. Các hình thức kiểm tra cần đa dạng, bao gồm kiểm tra nói và kiểm tra viết (Bộ GD&ĐT 2010)

2.1.4. Hình thức của HDDH môn tiếng Anh ở trường TH

Các trường tổ chức cho HSTH được học Tiếng Anh theo các loại hình. HS khối 1 và 2 được làm quen

với Tiếng Anh 2 tiết/tuần, các khối 3, 4 và 5 là 4 tiết/tuần theo phân phối chương trình của Bộ GD&ĐT. Ngay từ đầu năm đã xây dựng thống nhất chương trình, phương pháp, cách thức tổ chức của môn học nhằm tìm ra giải pháp và cách DH sinh cho phù hợp.

Đối với khối 1 và 2, HS được học Tiếng Anh theo các chữ cái và cách phát âm, cách đọc các từ thông qua hình ảnh. GV có thể vẽ phác họa lên bảng, dùng các bức tranh, dùng vật thật hoặc sử dụng máy chiếu để HS nhìn vào đó đọc thuộc từ. Đối với khối 3, 4 và 5 cũng được xác định ngay từ đầu. HS được học tiếng Anh theo từng chủ đề bài học và được rèn luyện các kỹ năng nghe, nói, đọc và viết thông qua các hoạt động cặp nhóm.

2.2. QLHDDH môn Tiếng Anh ở trường TH

2.2.1. Xây dựng kế hoạch QLHDDH môn Tiếng Anh khối 3 ở trường TH

Đây là chức năng đầu tiên của quá trình quản lý. Là quá trình xác định các mục tiêu và xác định quy trình, các bước đi, biện pháp thực hiện và đảm bảo nguồn lực để đạt được mục tiêu. Kế hoạch là cơ sở định hướng cho mọi hoạt động của quá trình quản lý và huy động tối đa các nguồn lực, xác định nhiệm vụ của từng bộ phận trong nhà trường trong từng giai đoạn làm việc cụ thể; đồng thời kế hoạch là căn cứ để KTĐG quá trình thực hiện nhiệm vụ đã đề ra.

Để lập được kế hoạch HDDH tiếng Anh ở trường TH, chủ thể quản lý nhà trường phải đánh giá đúng thực trạng của HDDH tiếng Anh trong nhà trường, xây dựng các mục tiêu và giải pháp thực hiện để hoàn thành mục tiêu. Chủ thể quản lý của nhà trường phải nghiên cứu, tìm hiểu và xác định được các nội dung sau: Mục tiêu của kế hoạch quản lý; Thuận lợi và khó khăn khi thực hiện mục tiêu. Các nguồn lực cần huy động; Thời gian thực hiện mục tiêu; Kết quả/ sản phẩm cần đạt được.

2.2.2. Tổ chức QLHDDH môn Tiếng Anh khối 3 ở trường TH

Tổ chức triển khai kế hoạch chính là chức năng tổ chức trong quản lý, là quá trình phân phối, sắp xếp nguồn nhân lực theo một cách thức hợp lý để phát huy tối đa khả năng nhân lực, nhằm thực hiện kế hoạch, đảm bảo hoàn thành mục tiêu đề ra (Edutop, 2018). Các nội dung thực hiện: Xác định cấu trúc tổ chức của chủ thể quản lý tương ứng với các đối tượng cần quản lý. Xây dựng và phát triển ĐN nhân sự (GV và công nhân viên). Xác định cơ chế hoạt động và các mối quan hệ của tổ chức. Tổ chức một cách khoa học lao động của người quản lý.

Nội dung quan trọng nhất trong tổ chức quản lý nhà trường là hình thành một cấu trúc tổ chức tối ưu

của hệ thống quản lý và phối hợp tốt nhất các hệ thống quản lý với hệ thống bị quản lý. Cấu trúc tổ chức là tổng hợp các bộ phận, đơn vị và cá nhân khác nhau, có mối quan hệ phụ thuộc lẫn nhau được chuyên môn hóa, có quyền hạn và trách nhiệm nhất định được bố trí theo các cấp và các khâu khác nhau, nhưng cùng nhằm đảm bảo thực hiện các chức năng quản lý và cùng hướng vào mục tiêu chung.

Sau khi xác định được cấu trúc tổ chức, HT cần xây dựng phát triển ĐN nhân sự. Đây là quá trình hoạt động và phát triển ĐNGV, cán bộ nhân viên trong nhà trường, bao gồm các nội dung: quy hoạch đội ngũ, tuyển chọn, bồi dưỡng, sử dụng, thẩm định đánh giá và có sự điều chỉnh nhân sự phù hợp với công việc. Mục tiêu của quá trình này là nhà trường sẽ có một ĐNGV giỏi được chuẩn hóa cả chuyên môn và nghiệp vụ. Trong quá trình triển khai kế hoạch, HT cần đảm bảo các mối quan hệ trong tổ chức, giữa các bộ phận trong nhà trường và các bộ phận trong nhà trường với bên ngoài hài hòa và ổn định, đảm bảo phát huy tối đa khả năng của các bộ phận và cá thể trong nhà trường.

2.2.3. Chỉ đạo QLHDDH môn tiếng Anh khối 3 ở trường TH

Đối với thực hiện kế hoạch QLHDDH tiếng Anh ở trường TH, chức năng chỉ đạo là quá trình tác động và ảnh hưởng của HT đến quá trình DH và QLHDDH tiếng Anh cùng với các thành phần tham gia nhằm biến những yêu cầu-mục tiêu của HDDH tiếng Anh của nền giáo dục nói chung và nhà trường nói riêng, thành nhu cầu từng GV, CB, NV trong trường. Các nội dung thực hiện: - Thực hiện quyền chỉ huy và hướng dẫn triển khai các nhiệm vụ. - Thường xuyên đôn đốc, động viên và kích thích các thành viên trong nhà trường tích cực tham gia hoạt động để thực hiện mục tiêu chung. - Giám sát và sửa chữa những hoạt động sai lệch để vận hành đúng kế hoạch đề ra và nâng cao CLGD. Thúc đẩy các hoạt động của nhà trường phát triển.

Chức năng chỉ đạo của HT được thực hiện xuyên suốt trong quá trình triển khai kế hoạch quản lý. Bắt đầu từ hoạt động thực hiện quyền chỉ huy (giao việc) và hướng dẫn nhiệm vụ cụ thể tới các thành viên khác, đảm bảo nhiệm vụ được phân công phù hợp với khả năng và trình độ của từng thành viên; thực hiện giám sát quá trình thực hiện nhiệm vụ của cấp dưới, thường xuyên đôn đốc tạo động lực cho GV và có sự điều chỉnh khi cần thiết; tạo điều kiện về CSVC, TBDH cũng như các điều kiện khác để hỗ trợ GV phát triển, đổi mới PPDH, nâng cao chất lượng DH.

2.2.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả QLHDDH môn tiếng Anh khối 3 ở trường TH

Chức năng KTĐG có vai trò giúp người quản lý nắm được kết quả thực hiện công việc của đối tượng bị quản lý ở mức độ tốt hay xấu, các kết quả đạt được trong từng giai đoạn hoạt động có phù hợp với mục tiêu đã đề ra và thực tế hoạt động hay không, từ đó có sự điều chỉnh các hoạt động và cấu trúc tổ chức trong nhà trường để đảm bảo đạt được mục tiêu DH đã đề ra.

KTĐG kết quả QLHDDH môn Tiếng Anh khối 3 ở trường TH là rất quan trọng của QL. Lãnh đạo mà không kiểm tra thì coi như không lãnh đạo. Theo lý thuyết hệ thống kiểm tra chính là thiết lập mối quan hệ ngược trong QL. Kiểm tra trong QL là một nỗ lực có hệ thống nhằm thực hiện ba chức năng: phát hiện, điều chỉnh và khuyến khích. Nhờ có kiểm tra mà người CBQL có được thông tin để đánh giá được thành tựu công việc và uốn nắn, điều chỉnh hoạt động một cách đúng hướng nhằm đạt mục tiêu.

3. Kết luận

QLHDDH tiếng Anh trong nhà trường TH là quá trình hành động có chủ đích của CBQL tác động vào GV, HS và các khâu trong quá trình quản lý nhằm vận hành quá trình DH tiếng Anh một cách có kế hoạch, có tổ chức, có điều khiển, điều chỉnh nhằm đạt đến mục tiêu xác định. Đánh giá (tự đánh giá) của CBQL và GV về việc quản lý DH môn Tiếng Anh HS khối 3 tại một số trường TH thành phố Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long theo chức năng trên các yếu tố như công tác tư tưởng, chức năng kế hoạch hóa. Chức năng tổ chức, chức năng chỉ đạo thực hiện. Chức năng kiểm tra đánh giá kế hoạch đã đề ra. Để hoàn thành tốt các nội dung này, CBQL mà chủ chốt là Hiệu trưởng, cần nắm vững lý luận về QLHDDH và QLHDDH tiếng Anh ở trường TH, từ đó tìm hiểu, nghiên cứu, áp dụng vào thực tiễn nhà trường để đề ra các biện pháp quản lý phù hợp.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của BCH Trung ương Đảng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo*. Hà Nội
2. Thủ tướng Chính phủ (2008), *Đề án Ngoại ngữ Quốc gia 2020, "Dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008 – 2020"*. Hà Nội.
3. Bùi Thị Thanh Huyền (2014), *QLHDDH môn Tiếng Anh ở trường THPT thành phố Ông Bí tỉnh Quảng Ninh*.
4. "Language Contact, Creolization, and Genetic Linguistics", Sarah Grey Thomason, Terrence Kaufman, University of California Press, 1988.
5. "Language Myths and the History of English" Richard J. Watts, Oxford Studies in Sociolinguistics 2011.